

zgoščenke in z Narodno galerijo Ljubljana prireja cikel koncertov Sozvočje svetov. Redno sodeluje z Dubravko Tomšič Srebotnjak, Ireno Grafenauer in Mirjam Kalin, gosti uveljavljene tuje glasbenike (Sarah Chang, Markus Forster, Stefan Dohr, Aleksander Rudin, Miša Majski in Richard Galliano ...). Leta 2009 je kot rezidenčni orkester in koproducent Festivala Maribor muziciral z zvezdami, kot so Boris Berezovski, Melvyn Tan, Emmanuel Pahud, Vlatko Stefanovski. V letu 2010 je nastopal z Avstralskim komornim orkestrom, postal je producent Festivala Maribor ter partner Javnega zavoda Maribor 2012 za Evropsko prestolnico kulture. Za uspešno delo je prejel nagrado Prešernovega sklada, Župančičevo in Betettovo nagrado ter Plaketo mesta Ljubljana. Umetniško ga vodi Steven Loy.

Cellist **Bernardo Brizani** is a well-known figure at the Ljubljana Festival. Admitted to the Ljubljana Academy of Music at the age of just fifteen owing to his remarkable musical talent, he completed six years of study at the Scuola di Musica in Fiesole in the same period. He has also studied at prestigious European academies with famous cello teachers such as Igor Škerjanc (Ljubljana), Natalia Gutman (Florence), Claudio Bohórquez (Stuttgart) in Xenia Janković (Detmold). Brizani, who this year is a member of the Orchestra Academy of the Bamberg Symphony Orchestra, has won prizes at numerous national and international competitions. As a soloist and chamber musician he has performed in many of the most important concert venues in Slovenia, and also in Minnesota (USA), Brussels, Semmering, Baden-Baden and at the Kosciuszko Foundation Auditorium in New York, as the first of the three winners of the Alexander & Buono Competitions in 2010. In 2012 he won a Student Prešeren Prize. The Slovenian Philharmonic String Chamber Orchestra is an ensemble of fourteen string players from the Slovenian Philharmonic Orchestra. It was founded in 1993 by Boris Šinigoj, who was then director of the Slovenian Philharmonic, with the support of the Ministry of Culture. Over the course of more than 25 years of activity, the ensemble has played over 400 concerts at home and abroad and is a regular guest at Ljubljana's summer festival. Concert is part of the European cross-border project "tARTini", which brings together institutions in Piran, Ljubljana, Trieste and Padua with the aim of stimulating cultural tourism and promoting cultural heritage.

NAPOVEDNIK / TO BE ANNOUNCED:

17. 7. ob 21.00 / at 9.00 pm, Predverje Križank / Križanke Foyer

SPEV MINLJIVOSTI / SONG OF IMPERMANENCE

Komorni godalni orkester Slovenske filharmonije
Slovene Philharmonic String Chamber Orchestra

Mate Bekavac, klarinet / clarinet

Izdal / Published by: **FESTIVAL LJUBLJANA**, julij 2020

Zanj / For the Publisher: **DARKO BRLEK**, direktor in umetniški vodja /
General and Artistic Director

Besedila / Texts: **METKA SULIČ**

Prevod / Translation: **AMIDAS, d. o. o.**

Oblikovanje / Design: **ART DESIGN, d. o. o.**

ljubljanafestival.si

www.facebook.com/ljubljanafestival

www.instagram.com/festival_ljubljana/

www.youtube.com/user/TheFestivalLjubljana

Glavni sponzor / General sponsor:

Sponsorji 68. Ljubljana Festivala / Sponsors of the 68th Ljubljana Festival:

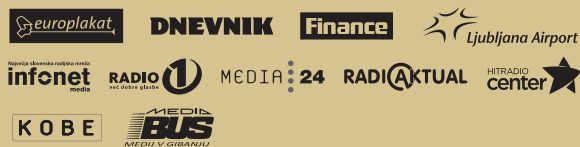
Sponsorji posameznih prireditev / Sponsors of the individual events:

Glavni medijski sponzor / General media sponsor:

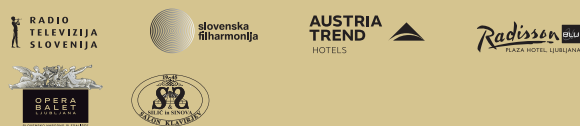
Medijski sponzorji / Media sponsors:

Prijatelji Festivala Ljubljana / Friends of Ljubljana Festival:

Partnerji Ljubljana Festivala / Ljubljana Festival partners:

Uradni prevozniki / Transport partners:

Železniški prevoznik / Event rail partner:

Uradna vina / Official wines:

ODSEVI TARTINIJA REFLECTIONS OF TARTINI

SREDIŠČE VAŠIH DOŽIVETIJ
AT THE HEART OF YOUR EXPERIENCE

Ljubljana, 1. 7. – 30. 8. 2020

Ustanoviteljica Festivala Ljubljana je Mestna občina Ljubljana.
The Festival Ljubljana was founded by the Municipality of Ljubljana.

Častni pokrovitelj Ljubljana Festivala 2020 je župan Mestne občine Ljubljana Zoran Jankovič. / The honorary sponsor of the Ljubljana Festival 2020 is the Mayor of Ljubljana Zoran Jankovič.

16. 7. 2020 ob 21.00 / at 9.00 pm
Slovenska filharmonija / Slovenian Philharmonic

ODSEVI TARTINIJA REFLECTIONS OF TARTINI

Bernardo Brizani, violončelo / cello

Komorni godalni orkester Slovenske filharmonije
Slovene Philharmonic String Chamber Orchestra

Program / Programme:

G. Tartini: Sinfonia za godala v A-duru, C. 538
Sinfonia for strings in A major, C. 538

Allegro assai
Andante assai
Minuetto. Molto Allegro

F. J. Haydn: Koncert za violončelo in orkester št. 1 v C-duru,
H. 7b/1 / *Cello Concerto No. 1 in C major, H. 7b/1*

Moderato
Adagio
Allegro molto

***

G. Tartini: Sinfonia za godala v G-duru
Sinfonia for strings in G major

Presto
Andante
Allegro assai

U. Krek: Sonatina za godala / *Sonatine for strings*

Allegro vigoroso
Adagio
Allegro vivo

G. Tartini: Sinfonia v D-duru / *Sinfonia in D major*

Allegro assai
Andantino
Allegro

V letu 2020 obeležujemo 250-letnico smrti slovitega violinista, violinskega pedagoga, skladatelja in glasbenega teoretika **Giuseppeja Tartinija** (1692–1770) rojenega v Piranu. S koncertom Odsevi Tartinija se Ljubljana Festival pridružuje evropskemu čezmejnemu projektu tARTini, ki z namenom spodbujanja kulturnega turizma in promocije kulturne dediščine povezuje institucije od Pirana prek Ljubljane in Trsta do Padove.

Giuseppe Tartini je pri šestnajstih letih zapustil rodni Piran in odšel na študij prava v Padovo. Padova je postala njegovo mesto, kamor se je redno vračal in tam ustvaril svoja najpomembnejša dela. Prvič jo je moral zapustiti pri devetnajstih letih pod prisilo, ker se je na skrivaj poročil z nečakinjo padovanskega škofa. Svoje izgnanstvo je preživel v Assisiju in se tam dokončno predal glasbi; študiral je violino, teorijo in akustiko. Odšel je v Ancono in nadaljeval svoje poglobljeno glasbeno izobraževanje. Po letu 1715 so mu dovolili vrnitev v Padovo k ženi; v cerkvi svetega Antona je postal violinist in tam leta 1721 zasedel položaj glasbenega vodje. Med 1723. in 1726. je deloval v Pragi. Po vrnitvi v Padovo se je začel posvečati poučevanju. Leta 1728 je ustanovil znano violinsko šolo, v kateri so se urili violinisti različnih narodnosti, in tako je kmalu postala znana kot La scuola delle nazioni (šola narodov). Proti koncu življenja je raziskoval glasbeno teorijo in akustiko, izsledke tega dela pa je zapisal v traktate.

Tartinijeva dela je skorajda nemogoče kronološko opredeliti. Sam umetnik jih ni nikoli datiral, nemalo jih je kasneje revidiral in s tem še dodatno otežil možnosti natančnega časovnega označevanja. Bil je dejaven skladatelj, ki je večino opusa posvetil violini, s katero si je kot virtuoz prislužil mednarodno slavo in ugled. K razvoju violinske igre je veliko prispeval: vplival je na prstno igro, lokovanje, vpeljal je debelejšje strune in lažji lok. Gradil je na temeljih, ki jih je postavil njegov predhodnik in vzornik, Arcangelo Corelli. Zapustil je okrog 135 koncertov za violino in orkester in skoraj 200 violinskih sonat s spremeljavo ali brez nje, med njimi je najbolj znana Vražji trilček. Proti koncu življenja je napisal tudi prgišče Sinfonij. V opusu jih je predvidoma pet: dve v D-duru ter po ena v G-duru, A-duru in F-duru.

Italijanska sinfonia je bila razširjena orkestrska skladba v 18. stoletju, iz katere je nastala klasicistična simfonia. V poznem baroku se je pojavila v cerkvi pred kantatami, v gledališču pred operami, baleti in tudi na akademijah – umetniških in intelektualnih srečanjih, s katerimi je bil Tartini povezan. Sinfonio so pogosto igrali meščanski orkestri, ki so jih sestavljali ljubiteljski in profesionalni glasbeniki. Tartinijeve Sinfonie so bile zasnovane kot sonate a quattro – za štiriglasni godalni ansambel – in imajo tri stavke večinoma oblikovane v sonatni obliki. Stavki si sledijo v zaporedju: hitro-počasi-hitro. Zanje so značilne nezapleteno prijetne in spevne melodije, ki sledijo normativom baročne estetike, sem pa tja pa tudi že napovedujejo klasicizem. Za Tartinijeve Sinfonie so značilne še imitacije in izmenjave iger med posameznimi glasbili, glasba je dinamična in polna kontrastov. V njih prepoznamo skladateljevo izvirnost, nezmotljiv občutek za poetičnost in eleganco, skladne harmonije, izrazito poudarjeno glasbo pa tudi inventivnost, ki je izhajala iz njegovega neizmerne talenta.

Koncert za violončelo št. 1 v C-duru, ki ga je **Franz Joseph Haydn** (1732–1809) napisal med letoma 1761 in 1765, je dolgo veljal za izgubljenega. Veliko ugibanj o tem, kje se je partitura zgubila, je sprožala navedba skladbe v obeh katalogih del, ki ju je pisal skladatelj. Ponovno odkritje leta 1961 je bilo presenetljivo iz dveh razlogov: prvič, da je bila ta skladba v Praškem nacionalnem muzeju, drugič, da je bil ta koncert mojstrovina, izredno zahtevno zasnovana za solista, tehtna pa tudi v

ostalih ozirih. Haydn je napisal še en Koncert za violončelo, in sicer v D-duru, ki je bil osamljen tovrstni primer velike dunajske klasicistične trojice; niti Mozart niti Beethoven nista napisala nobenega. Koncert za violončelo v C-duru je Haydn napisal za Josepha Weigla, dobrega prijatelja in nadarjenega violončelista, člana orkestra Esterházyjevih, kjer je bil zaposlen tudi skladatelj. Haydn je cenil svoje glasbenike in jim je zato pisal sijajne sole v simfonijah, najboljše glasbenike pa je nagradil s koncerti, posvečenimi njim. V dovršeno izdelanem koncertu je Haydn pokazal svoj izreden občutek za vso zvočno lepoto violončela. Impresiven uvodni Moderato je prevzemajoč s svojim utripom in liričnostjo. Počasni, srednji del, je kot nekakšna operna arija za violončelo in godala. Sklepni stavek je tipično haydnovski; bister, duhovit in preprosto očarljiv.

Uroš Krek (1922–2008) je Sonatino za godala napisal leta 1956. Sestavljajo jo trije stavki, ki zasledujejo klasicistične vzore. Za Krekov skladateljski stavek je značilno, da išče novo v starem, sodobno v klasičnem. Umetnost si prizadeva ohraniti umetniško, piše pa jo zlasti za poslušalca. Sodobnega ne želi preseči, nasprotno, želi predvsem, kar je pri poslušalcih sprejeto, filigransko izpiliti. Tisto, kar prevzema iz preteklega, na inovativen način staplja z novim. Sonatino je napisal v času, ko je bil zaposlen kot urednik simfoničnih oddaj in kasneje glavni urednik glasbenega programa na Radiu Ljubljana (1947–1958). Prvi stavek je oblikovan v sonatni, Adagio pa v tridelni obliki. Zadnji stavek, Allegro vivo, zasleduje shemo rondoja. Skladbo je Krek napisal po naročilu znamenitega italijanskega violončelista Antonia Janigra za ansambel Zagrebških solistov, ki ga je takrat vodil. Janigro je želel blagovlasno skladbo, ki bi bila prijetna za glasbenike in v razvedrilo poslušalcem, »zato ne kaže v njej iskati niti izpovedujočih niti dramatičnih mest, le muziko, kakor si jo napiše skladatelj v odih«, je povedal skladatelj.

Bernardo Brizani (1993, Ljubljana) je violončelo začel igrati s petimi leti. Njegovi prvi učitelji so bili: Ksenija Brlek Trotovsšek, Igor Škerjanc in Damir Hamidulin. Dve leti je violončelo študiral tudi pri Valterju Dešpalju v Zagrebu. Na Akademijo za glasbo v Ljubljani je bil sprejet pri petnajstih letih zaradi izredne nadarjenosti. V istem obdobju je končal šestletni študij na Konservatoriju za glasbo v Fiesolah. Študij je opravljal še na drugih uglednih evropskih akademijah pri slavnih profesorjih violončela, kot so Igor Škerjanc (Ljubljana), Natalia Gutman (Firence), Claudio Bohórquez (Stuttgart) in Ksenija Jankovič (Detmold), pod mentorstvom katere je leta 2016 magistriral iz violončela - solistična smer. Istega leta je vpisal specializacijo v razred Ksenije Jankovič in jo leta 2018 zaključil. Bernardo Brizani, ki zadnji dve sezoni deluje kot akademik pri Bamberških simfonikih, je večkrat nagradjen violončelist mednarodnih in domačih tekmovanj. Kot solist in v komornih zasedbah je nastopil na številnih najpomembnejših koncertnih prizoriščih doma (Slovenska filharmonija, Unionska dvorana, Postojnska jama, Cankarjev dom) pa tudi na štirinajstih koncertih v Minnesoti (ZDA), Bruslju, Semmeringu - kot zmagovalac glasbenega tekmovanja Joseph Haydn, Baden Badnu ter leta 2010 v znameniti newyorški dvorani Kosciuszko Foundation Auditorium kot eden izmed prvih treh nagrajencev tekmovanja The Alexander & Buono Competitions. V 2012. je prejel študentsko Prešernovo nagrado.

Komorni godalni orkester Slovenske filharmonije je ansambel štirinajstih godalcev, članov simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije. Ustanovili so ga leta 1993 ob podpori Ministrstva za kulturo RS. Od 1999. deluje v okviru istoimenskega društva. V 25 letih je odigral okoli 400 koncertov doma in po Evropi. Spodbuja nastanek novih del slovenskih avtorjev, skrbi za notne izdaje, snema